

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Naše obec

Metodika pro učitele DVZVO05-V1

Autoři: Pavel Kopeček

Anotace:

DVZ obsahuje aktivity, které budou využity ve vzdělávacím oboru Občanská výchova při výuce tematického celku učiva *Naše obec, region, kraj*. Při těchto aktivitách budou žáci (samostatně, ve dvojicích nebo ve větších skupinách) shromažďovat z dostupných internetových zdrojů informace různého charakteru vztahující se k jejich obci a účelně je využijí při tvorbě digitálního informačního materiálu (letáku).

Tento materiál je včetně všech svých částí licencován licencí Creative Commons BY-SA 4.0. Licenční podmínky navštivte na adrese:
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode.cs>

ZÁKLADNÍ ÚDAJE	
název	Naše obec
autoři	Pavel Kopeček
kontakt	p.kopecek@upol.cz
typ DVZ	Metodika pro učitele
formát DVZ	pdf + docx přílohy
ANOTACE	
DVZ obsahuje aktivity, které budou využity ve vzdělávacím oboru Občanská výchova při výuce tematického celku učiva <i>Naše obec, region, kraj</i> . Při těchto aktivitách budou žáci (samostatně, ve dvojicích nebo ve větších skupinách) shromažďovat z dostupných internetových zdrojů informace různého charakteru vztahující se k jejich obci a účelně je využijí při tvorbě digitálního informačního materiálu (letáku).	
klíčová slova	Obec, obecní úřad, městský úřad, významní rodáci, kulturní pamětihodnosti, historie obce

ZAMĚŘENÍ DVZ			
oblast RVP	Člověk a společnost	obor	Výchova k občanství
předmět	občanská výchova, výchova k občanství		
časová dotace	dvě vyučovací hodiny (90 minut)	věk žáků	2. stupeň ZŠ
vhodné zařazení	Zařazení DVZ je vhodné v průběhu probírání daného vzdělávacího tématu (tj. naše obec, region, kraj), a to buď na konci jako forma zopakování a procvičení, nebo už v jeho průběhu jako forma osvojení nového učiva.		
vstupní požadavky na žáka	<p>Speciální znalosti a vědomosti nejsou nutné, je nutné ovládat základní dovednosti práce s počítačem (tabletem) a internetovým vyhledávačem.</p> <p>1.1. Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu – základní úroveň</p> <p>1.2. Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu – základní úroveň</p> <p>2.3. Rozvoj participativního občanství prostřednictvím digitálních technologií – základní úroveň</p> <p>3.1. Vytváření digitálního obsahu – základní úroveň</p>		
mezipředmětové vztahy	V mezipředmětových vztazích zasahuje DVZ do vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Dějepis a Zeměpis (Geografie).		

CÍLE A VÝSTUPY	
cíl	Žák se naučí pracovat s relevantními informačními zdroji na internetu (zejména s webovými stránkami obcí). Získá informace o důležitých institucích, zajímavých a památných místech, významných rodácích,

	místních tradicích a historie své obce. Zároveň získá bližší vztah k prostředí, v němž žije. Získané informace využije pro vytvoření digitálního informačního materiálu.
prioritní digitální kompetence	1.1. Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu – střední úroveň 3.1. Vytváření digitálního obsahu – střední úroveň
další digitální kompetence	2.3. Rozvoj participativního občanství prostřednictvím digitálních technologií – střední úroveň 1.2. Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu – střední úroveň
další kompetence	Komunikační kompetence

MATERIÁLNÍ A TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

nutné pomůcky pro práci s DVZ	Pracovní listy s tabulkami a otázkami, učebna s dataprojektorem a promítacím plátnem, nebo interaktivní tabulí
nutné vybavení pro učitele	PC (popř. tablet), připojení k internetu, interaktivní tabule nebo dataprojektor a promítací plátno
nutné vybavení pro žáka	PC (popř. tablet), připojení k internetu

METODICKÉ POKYNY

organizační formy a metody výuky

Samostatná práce žáků, práce ve dvojicích, skupinová práce, domácí úkol.

Práce s informacemi, které poskytují jednotlivé instituce v rámci obcí, regionů a krajů na svých webech, jejich vyhledávání, třídění a zařazování do kontextu. Vytvoření informačního letáku o „své“ obci.

vhodný postup

Poznámka: úkoly 1 až 3 jsou východiskem pro úkol 4, ale lze je také eventuálně využít samostatně.

1) Samostatná nebo skupinová práce žáků v hodině

Učitel rozešle žákům soubor ve Wordu, který bude obsahovat jednotlivé dílčí údaje (bez uvedení letopočtů) k tématu historie jejich obce. Úkolem žáků (samostatně, ve dvojicích nebo ve skupinách – podle početnosti třídy) je seřadit tyto údaje chronologicky od nejstaršího k nejmladšímu, přičemž pracují bez použití jiných informačních zdrojů (internetu, literatury). Výsledek, který mu žáci zašlou v elektronické podobě, učitel zkontroluje a vyhodnotí – je vhodné využít např. formu soutěže s bodováním správnosti a rychlosti splnění úkolu. V rámci kontroly a prohloubení výuky je ze strany učitele vhodné se po vyhodnocení úkolu u jednotlivých údajů zastavit, rozšířit je a doplnit (výkladem, formou ppt prezentace apod.) o další údaje a zajímavosti vhodné k doplnění tématu. Tento úkol je možné využít i v rámci mezipředmětových vztahů ve výuce dějepisu – zde je vhodné využít údaje z dějin obce k motivaci, prohloubení znalostí nebo zopakování jednotlivých výukových témat z českých nebo obecných dějin.

Časová dotace úkolu – cca 15 minut

2) Vyhledávání a zařazování informací místního charakteru do tabulky

V rámci samostatné práce nebo práce ve dvojicích žáci při práci s PC nebo tabletem vyhledávají na internetu příslušné údaje a doplňují je do příslušné tabulky vytvořené v programu Word. Učitel předtím upraví a přizpůsobí jednotlivé kolonky v tabulce konkrétním podmínkám vztahujícím se k příslušné obci. Možná podoba tabulky – viz **příloha č. 1**. Vyplněnou tabulku pak žáci učiteli zašlou v elektronické podobě.

Časová dotace úkolu – cca 20 minut

Volitelné a dobrovolné náměty k úkolu č. 2:

K dílčím údajům v tabulce je možné zadávat žákům formou domácí práce dílčí rozšiřující úkoly – např. krátké medailony významných místních rodáků, popis a historii kulturních památek atd., a to s využitím internetových i jiných zdrojů (regionální literatura, propagační turistické materiály apod.).

3) Práce s informacemi z webových stránek obcí a dalšími informačními zdroji

Cílem úkolu je naučit žáky vyhledávat na internetu důležité údaje, které potřebují, popř. v budoucnosti budou potřebovat ve svém pracovním, zájmovém nebo společenském životě. Formou bude práce jednotlivců nebo dvojic. Učitel si musí před zadáním úkolu žákům zjistit správně odpovědi na zadané otázky, v některých případech bude vhodné dopředu upozornit

žáky na konkrétní weby, na nichž je možné tyto informace zjistit. Návrhy otázek, které učitel zadá žákům k zodpovězení, jsou v **příloze č. 2**.

Časová dotace úkolu – cca 15 minut

4) Vytvoření informačního a propagačního materiálu určeného pro návštěvníka obce

S využitím údajů shromážděných v rámci předcházejících úkolů 1 až 3 vytvoří žáci s pomocí vhodného počítačového programu (např. Inkscape) informační materiál (dvoustránkový leták) určený pro návštěvníka, který chce navštívit jejich obec. Kromě příslušných faktografických údajů bude tento vytvořený materiál obsahovat i vhodné grafické doplňky, např. volně dostupné fotografie s popisky, výseky z mapy apod. – obsah letáku **viz příloha č. 3**. Plnění tohoto úkolu žáky by měla předcházet jejich debata s učitelem o tom, které informace je vhodné do takového materiálu zařadit, popř. velmi volná inspirace nějakým obdobným profesionálním propagačním materiálem (letákem) - **viz příloha č. 4**. Tvorbě materiálu musí předcházet instruktáž o práci s programem Inkscape (**viz příloha č. 5**). Na závěr hodiny je účelné uskutečnit v rámci třídy společnou prezentaci a vyhodnocení jednotlivých vytvořených informačních materiálů (letáků), což vhodným způsobem završí práci žáků.

Poznámka:

Technicky a časově méně náročnou alternativou k programu Inkscape je využití aplikace programu „Malování“ (návod viz http://dostiv.wz.cz/malovani_Windows_XP-Windows_7.pdf), který je součástí všech verzí operačního systému Windows a s nímž má většina žáků aspoň základní zkušenost. Vylepšená verze programu viz <https://rivervalleygetaway.com/cs/productivity/948-7-things-you-can-do-with-paint-in-windows-10.html>

Časová dotace úkolu – cca 45 minut

očekávané problémy

Technické problémy by nastat neměly, jde o běžné praktické činnosti s počítačem nebo tabletem. Učitel by měl u některých aktivit zvážit jejich časovou náročnost a případně je upravit, a to i vzhledem ke schopnostem žáků. Pro samotného učitele je relativně náročná příprava jednotlivých úkolů, které budou žáci vypracovávat, a to i s ohledem na to, že je musí přizpůsobit podmínkám v konkrétní obci.